

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12 ft.
Félévre ——— 6 „
Negyedévre ——— 3 „
Egy óra ——— 1 „
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknál.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppnapok kivételével.

Nagybecskerek, 1897.

XXVI. évfolyam, 87. szám.

Péntek, április 16.

Az európai koncert.

Nagybecskerek, április 16.

Divat kezd lenni, hogy az európai koncert működésének nemcsak lassúsága, hanem egész lényege guny tárgyává téte- sék. Azt mondják, hogy a béke megóvásá- ra irányuló nemzetközi akció szegényes kisegítő eszköz, a mely képtelen arra, hogy valami maradandó hasznot hajtson. És különösen az osztrák-magyar monar- kiának szemére vetik, hogy rosszul cselekszik, a mikor támogatja ezt az akciót, mert ez által nem előnyt szerez, hanem kárt okoz önmagának. Miből áll ez a kár? Abból, hogy az k, a kikkel majdan leszámolunk kell keleti érdekein- kért, az idők folyamán egyre kedvezőbb helyzetbe jutnak, s eképen a mi sikerünk esélyei egyre csökkennek. Ezzel az okos- kodással szembe lehetne ugyan állítani azt a kérdést, vajon nem tehető-e föl, hogy ugyanazon mértékben fogják fokozni erejüket Ausztria és Magyarország is, mi által az arány egyenlő maradna.

Ettől a szemponttól azonban egészen eltekintünk, és keressük, mi következik abból, ha azt mondjuk: hiba a leszámolás elodázása. Könnyen megtaláljuk. Az követ- kezik ebből, hogy ne kerüljük a háborút; kiegyenlítő módokat keresése helyett kockáztatassuk a kenyértörést, és provokáljuk a hatalmasságot, a melyről azt hisz- sük, hogy minden évvel képebb lesz törekvéseinek meghiusítására. Szóval ját- szunk va banqueot, azért, hogy senki a szemünkre ne vessen, hogy tétovázók, aggodalmaskodók vagyunk. Tapsolni fog- nak azok, a kik ma megrójják külügyi politikánkat, mert úgy találják, hogy nem elég bátor, nem elég nagyszabású. Tapsolni fognak? Alig hisszük. Hiszen ez a játék egyenesen a háborura vezetne, vagy leg- alább is föltételezné azt, hogy szívesen fo- gadjuk a háborút bármely pillanatban.

A kritikára válaszul ez a kérdés: akarunk-e háborút vagy nem? És úgy hisszük, hogy a legbátrabb bírálók sem merik erre azt felelni, hogy igenis hábo- rut akarunk; igenis most látjuk elérkezett- nek a legalkalmasabb pillanatot arra,

hogy véglegesen eldöntsük a Balkánfél- sziget jövőjét, s ezért készségesen hozunk meg minden áldozatot. Ilyen irányzatnak eddig semmi nyomát nem vettük észre a magyar közvéleményben. Vezércikkében talán jól fest egy egy megjegyzés az európai koncert tehetetlenségéről, külügyi hivata- lunk féltékenységéről és tanácsstalanságáról, kapcsolatban az energikus politika sürge- tésével; de mihelyt átvesszük a gyakorlati életbe ezeket a hangzatos frázisokat, azonnal olyan fenyegető alakot öltönek, hogy mindenki visszariad tőlük. Ki is venné magára a felelősséget a harcias propa- gandáért; azért, hogy kiszámíthatatlan következményekkel járó háborúba döntse, monarkiát és Európát? Már pedig a mig ilyen vérszomjas szellem meg nem szállja a magyar közvéleményt, a mig a béke meg- óvása, a keleti status quo föntartatása és ez föltételek mellett a törökországi viszonyok megjavítása képezi Magyarországnak is idő szerinti törekvését, mindaddig érdekeink megvédésére a legalkalmasabb eljárásnak kell tartanunk az együtműködést asűrűen gunyolt európai koncerttel. Az óriási nehézségekkel szemben, a melyek a Keleten egymásra halmozódnak, az általános európai béke megoltalmazására, és azoknak keretén belül a jogos különérdekek megkárosítá- sának megakadályozására, senki jobb módosítást találni nem tudott, mint azt, hogy a hatalmasságok közösen igyekez- zenek a nehézségeknek az elhárítására. Ehhez a módhozozhat kell tehát ra- gaszkodnunk, a mig lehet, mert sem Magyarország, sem Ausztria háborút előidézni nem akar. Már pedig a koncert megbontása egyértelmű a háborúval.

Sz. — y K. — I.

Tüzoltók gyűlése.

Nagybecskerek, április 16.

Torontál vármegye tüzoltó szövetsége folyó hó 11 én tartotta Rónay Jenő főispán elnökléte alatt Nagybecskereken választmányi ülését. Jelen voltak elnöklő főispánon kívül ifj. Dr. Demkó Pál alelnök, a beodrai önk. tüzoltó egyesület részéről Karácsonyi Andor; Popori József és Batiz veiler Rezső (Almás), Popovtyics Sándor (Csene), Ságer Ferencz (Glogon), Paracetics István (Klári),

Demkó Ferencz (Módos), Oriold Miklós (Tógyér), Kühn János (Nagybecskerek), Mincz Agost (Alibunár), Gruics Sándor és Barát János (Muzslyatelep), Mesterovics Pál (Szerb Elemér), és Szöllösi József (Jarkovác.) Végül a tisztikarból Franz J. L. pénztáros, Krumenacker Ferencz és Pflöck Nándor titkárok.

Rónay főispán szokott szívélyességével üdvözölvén a megjelent tagokat, arra való utalással, hogy a szövetségnek még ez idő szerint látszó- lagos eredményei nincsenek, bizalmát fejezi ki, hogy mihelyt a szövetség tul lesz a kezdet nehézségein és rendezni anyagát viszonyait is, hivatásának minden tekintetben meg fog felelni. Egyben kintartásra buzdítja a tagokat és meg- nyitja az ülést, mire a tárgysorozat első pontja értelmében Krumenacker titkár a szövetség belügyeire vonatkozólag megteszi jelentését, mely- nek tudomásulvétele után határozatilag kimonda- tott, hogy jársonként egy „kiküldött“ a tüzoltói szerek megvizsgálásán felül a szövetség bel- ügyeinek rendezésére szükséges adatokat is gyűjtse össze.

Az alapszabályok módosítása céljából egy bizottság küldetett ki, mely az eddigi intézőség nagy száma helyébe „elnökség“ czimén egy kisebb bizottság alakítását lesz hivatva propo- nálni s a szabályrendeletnek ily értelemben leendő módosítását ajánlani.

A pénztárnok jelentése, mely ezuttal már kedvezőbb eredményt mutatott fel, örvendetes tudomásul vétetik s a megfelelő pénzkészlet foly- tán elhatározott, hogy kiegyenlíti a szövetség tartozásait.

Miután még a szövetség a régóta tartó vi- szálykodásnak, mely a Nagykikindán létesítendő városi tüzoltóság ügyében fejlődött ki, véleményét nyilvánította s azt illetékes helyre juttatni hatá- rozta, határozott még az almási tüzoltók panasz- tárgyában, majd pedig örvendetesen tudomásul vette Demkó Ferencz azon bejelentését, hogy a Rónay alap czimén létesítendő alapítvány a megye lakosságának áldozatkészsége folytán, melyben különösen kiemelendő Karácsonyi Andor bőkezű hozzájárulása, immáron 2000 koronára szaporodott. Ezzel kapcsolatosan egy szekebb bizottság (Demkó Pál, Karácsonyi Andor és Krumenacker Ferencz) választott az alapító

A „TORONTÁL“ tárczája.

Álmok az üdvről.

Sűrű bokor alján
Madár-dana csendül
Tavaszi napfényről,
Régi szerelemről,
S mig vig dala hangzik
A fülemilének,
Panaszossá válik
Ajkamem az ének.

Csattogó madárdal
Szép tavaszi álom
Hasztalan kísérnek,
Más az én világom...
Hiába bólogat
Utszéli fa lombja
Hogyha bus szívemnek
Százszor a gondja.

Valamikor régen
Álmodoztam én is
S elröppent előlem
Maga a remény is;
Vissza se jön többé,
Mindhiába várom,
Sose lesz valóság
Csak örökös álom.

Sz. Sz. — y V. — s.

A nagy-péntek.

Ira: Jókai Mór.

Tudva levő dolog, hogy a nagypénteket protestáns atyafiak különösen megünnepelik.

Gyerek koromból emlékezem rá, hogy nagy pénteken templomba mentünk, prédikációt hall gattunk és böjtöltünk; a mi annyit tesz, hogy délre hal volt és mákos csik az ebéd.

De még a kálvinistáknál is szigorubbán megtartják a nagy-pénteket a lutheránus atyafiak. Azoknál e szent napon sem ur, sem cseléd, sem ló, sem ökör nem dolgozik.

A hatvanas években (a mikor a magyar dsentri, tudvalevő okoknál fogva, a falukon vis- szavonulva élt), egy nagy esütörtök délutánján fiatal jó barátok társasága gyűlt össze a Podma- nisakyak aszódi kastélyában: Prónayak, Keglevi- chek. A fogataikat még az nap hazaküldték, s szombat estére rendelték vissza, hogy husvét első napján kiki otthon lehessen.

Másnap kora hajnalban lovas posta hoz egy levelet Keglevich Bélának, melynek olvastára azt mondja a fiatal gróf a házi gazdájának, hogy neki rögtön menni kell Pestre; mulasztatlan dolga akadt.

— Próbálj szerencsét: mondja neki Frigyes báró; de figyelemztetlek rá, hogy ma nagy- péntek van.

Béla gróf nem volt péntekes. Tul emelkedett minden babonásságon. Elindult előfogatot rendelni a faluba. Hisz az aszódi gazdák híres fuvarosok.

Ők tartják fenn a gyorskocsizást a Duna Tisza között.

Hanem egy pár óra múlva arra a meg- győződésre jutott, hogy ez az egy pénteknap mégis kivételes egy nap. Minden háznál vallásos elszőnyedéssel fogadták a felszólítását. „Nagy- pénteken! Lovat befogni! Igaz lutheránusnak! Ki hallott ilyet.“

Pedig Gyurgyik uramnak, a ki máskor is hordta a grótot, olyan jó négy lóva van, hogy még a gözkocsi se hágná a nyomában, ha volna. De hát még akkor nem volt gözkocsi.

Megbikacsolta magát, hogy ő be nem fog nagypénteken még tíz forintért sem. Máskor öt- ért is köszönetet szavazott.

Béla gróf végig járta az aszódi hosszú ut- czát, szerencsét próbálva: sehol sem álltak istráng- nak. Azok ott végtül-végig mind igaz lutheránusok.

Utóljára megint csak visszakerült Gyurgyik uram házához. Most már huszonöt forintot ígért neki, ha rögtön beszállítja a fővárosba.

A huszonöt forint megrendítette gazduram- nak a hitét. Csak befogta a négy pejket. Hiszen bűn biz ez; de majd leböjtöljük: nyugtatá meg a feleségét.

S aztán csak elporoszkált valamerre a ker- tek alatt a pasasírával, hogy a szomszédok meg ne botránkozzanak az ünnepszegésén.

Gyönyörű szép napfényes idő volt, a hivek bunda nélkül mentek a templomba. Istentisztelet után mindenki sietett a házához a böjtös ebéd mellett folytatni az ajátosságot.

levél megszerkesztésére és az abból folyó további teendők megtételére.

Határozatba ment végül, hogy Kühn János és Mészáros Ferencz helybeli tüzoltóknak, kik a minapi benzinrobbanás alkalmával életük kockázatásával nagy tevékenységet fejtettek ki, a szövetség elismerése nyilváníttassék, továbbá kerestessék meg az alispán, engedjen át egy irodahelyiséget, hogy a szövetségnek otthona is legyen.

A városi szabályrendelet.

(Folytatás.)

VII. Fejezet.

A városi pénztári hivatal.

65. §.

Minden nap végén a meglévő pénzkészlet az ellenőr jelenlétében a pénztárnok által megszámlálendő, erről pénzügyvezék három példányban készítendő, amely ezen pénztári főtiszték által aláírandó a azok egyik példánya a pénzkészlettel együtt a pénztárba betendő, másik példánya a polgármesternek, harmadik példánya pedig a számvétségnek naponta átadandó.

Amennyiben a pénzkészlet 3000 frtot meghaladna, ezen többlet mindenkor az ellenzárólt főpénztárba elhelyezendő.

A pénztárvezetéknek gyümölcsözőleg elhelyezett pénzek felvételét csak a polgármester utalványozására eszközölheti a pénztárnok.

66. §.

Ha a pénztári főnapló lezárása alkalmával a pénztári főnapló és ellenőri napijegyzék és a meglévő pénz összehasonlításánál különbséget mutatkoznak, úgy a pénztárnok vagy helyettese, mint az ellenőr vagy helyettese köteles azt azonnal szorgosan nyomozni és a hivatali helyiséget semmi szín alatt előbb el nem hagyhatják, míg a hiba kiderítve és a könyvek összegyűjtése helyreállítva nincsen, amennyiben pedig a hiba kideríthető és a könyvek és pénzkészlet összegyűjtése helyreállítható nem volna, késedelem nélkül a polgármesternek jelentést tenni tartoznak.

67. §.

A pénztári főnapló vagy napi jegyzékért a pénztárnok vagy helyettese és az ellenőr vagy helyettese felelős, a pénztárnok a bírói és egyéb hatóságai letiltásokról külön naplót vezetni köteles.

68. §.

Az ellenőr a pénztárnokot akadályoztatása esetén helyettesíti.

A városi pénztári ellenőr valamennyi bevétel és kiadás felett az ellenőrzést gyakorolja. Különös teendőihez tartozik:

a) valamennyi bevétel és kiadásról napi jegyzéket vezet és azt a pénztári tiszt által vezetett segédnaplókkal együtt mindennap a számvétségnek beküldi;

b) a bevételket a pénztárnokkal közösen nyugtatja;

c) valamennyi városi pénztár ellenzárját eszközözi.

Ezenkívül végzi a pénztárnok által reá bízott teendőket is.

Délután két órakor hirtelen előtámadt a Mátra mögött egy nagy fekete felhő s néhány perc múlva elsötétült az ég s neki zúdult egy olyan hóviratar, a mi egy deczemberi förmetegnek is bevált volna; fél óra múlva bokáig érő hó fedett utczát, mezőt: itt volt a tél!

De a téllal együtt itt volt a nyár is: villámlás, mennydörgés a hóföregtetegben.

Egyszer aztán egy földrengető csattanás harsogott át a légen, a villámsugár, mint egy tűzkéve csapott le egy háztetőre, mely abban a pillanatban lángba borult.

... Ez volt a Gyurgyik uram háza ...

A csodálatos zivatar, amilyen gyorsan jött, olyan hirtelen el is rohant; csak a behavazott tájék s az ég hátréjté itt jártát.

„Istenítélete ez!” Mondák a házaikból előkerülő lakosok s senki sem igyekezett a villámgyújtott tüzet oltani.

Ha maguk a kastélybeli gavallérok a cselédekkel, meg a tüzi fecskendőjükkel nem segítettek volna a tüzet eloltani, porig égett volna a ház.

Ez napságtul fogva próbálta legyen megvalaki a tele tárczáját odakinálni lutheránus atyáinak nagypénteken, hogy fogjon be érte — csak ide a szomszédba egy kirándulásra.

VIII. Fejezet.

Adónyilvántartás.

69. §.

Az adónyilvántartási hivatal áll: az adóügyi tanácsnokokból, ki a tanácsnak tagja, három számtiszt és három irnok vagy díjnokból. Az adóügyi tanácsnok és a számtisztek legalább községi jegyzői minősítéssel kell, hogy bírjanak. A jelenleg alkalmazásban levőkre azonban ezen intézkedés ki nem terjed.

A városi adóügyi tanácsnok különös teendőihez tartozik:

a) az állami és községi adóknak a törvény és utasítások szerinti egyenkénti előírása és behajtása;

b) a községi kataszteri birtokivék pontos nyilvántartása.

Akadályoztatása esetén a városi adóügyi tanácsnokot mellette alkalmazásban levő számtisztek egyike helyettesíti.

70. §.

A közadók, közvetett és közvetlen illetékek és egyéb kincstári követelések elkönnyvelése, behajtása és a kir. adóhivatalba leendő beszámoltására nézve az 1883. évi XLIV. t. cz. intézkedéseit pontosan szem előtt tartani köteles.

71. §.

A pénztári számtisztek mint pénzügyi előadók a nekik beosztott ügydarabokat elintézik, az adó és illetékekre vonatkozó nyilvántartási könyveket vezetik. Ők vezetik a számadási ágak szerint az egyenkénti alnaplókat és bevezetik az adó és egyéb könyvecskébe vagy a kiállítandó nyugtákra a felek részéről fizetni szándékoltt összegeket.

Mindennap végén lezárják az összes alnaplókat és betérjesztik azokat a pénztárnoknak.

72. §.

Az adóügyi segédzemélyzet közé tartoznak a községi adóvégrehajtók, kik a közadók behajtását a fennálló törvény rendelkezéseihez képest eszközölni tartoznak.

Az adóügyi tanácsnoknak alárendelve lévén, tőle veszik a megkivárató utasításokat és utba igazításokat.

IX. Fejezet.

A városi számvétség.

73. §.

A városi számvétség teendőihez tartozik: a) a városi pénztári hivatal összes bevételének és kiadásainak rendszeres elkönnyvelése, nyilvántartása és ellenőrzése;

b) az évenkénti költségelirányzatnak az 1886. évi XXII. t. cz. és a vonatkozó megyei szabályrendeletnek értelmében szerkesztése és jóváhagyása után az illető könyvekben való előírása, s annak egyes rovatai betartásának ellenőrzése;

c) az összes ingó és ingatlan városi vagyon leltárainak elkészítése és ennek alapján a vagyon-mérleg összeállítás;

d) minden pénzkültalványozásnak és számlának, mielőtt ezek a pénztári hivatalhoz fizetésre érkezének, az utalvány jogerőségének hivatalból való figyelemmel kísérése mellett leendő átvizsgálása, esetleg helyesbítése, elkönnyvelése és elkönnyvelési tételekkel való ellátása;

e) az évenkénti zármérleg szerkesztése és ezeknek a következő év márczius hó 15-ig a képviselőtestülethez leendő betérjesztése és a közgyám által vezetett cselekvőleges, szanvedőleges és árvaalkönyveknek évenkénti megvizsgálása;

f) szerkeszti a tetteges szolgálatban álló, vagy nyugalomba helyezett városi tisztviselőknek és szolgáknak személyzeti és díjazási kimutatását;

g) a város tulajdonát képező ingatlan és ingó vagyonról a vár. mérnök és a városgazda hozzájárásával leltárt készíteni és a megelőző évhez képest abban beállott változások kitüntetésével az azt minden év végén a képviselőtestületnek betérjeszteni tartozik; és köteles minden 10 évben új leltárt felfektetni;

h) a város részéről kötött szerződések nyilvántartása és gondos elhelyezése;

i) az egyes alapok adóssait pontos kamatfizetésre felhívja és a hátralékok feletti kimutatást minden félév végével a városi tanácsnak betérjeszti.

(Folytatása következik.)

HIREK.

Tájékoztató.

Április 28. Megyei rendkívüli közgyűlés.

Április 25. Nagybecsk. jótékony nőegylet közgyűlése

Május 10. Közigazgatási bizottság.

Május 15. Schláger Antónia hangversenye.

A gőzfürdő naponta reggeli 6 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken délután.

— **Megyei közgyűlés.** Rónay Jenő főispán közbejött akadályok miatt a folyó hó 22-ére kitűzött rendkívüli megyei közgyűlés határnapját a folyó évi április hó 28. napjának d. e. 10 órájára tűzte ki azon megjegyzéssel, hogy az állandó választmányi ülések határnapjában változás nem történik. — A t. h. é. vasutak igazgatósági ülése, mely szintén 22-ére volt kitűzve, ugyancsak 28-ára halasztott el.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Czeglédi Istvánt a nagybecskereki pénzügyigazgatósághoz pénzügyi fogalmazóvá nevezte ki.

— **Nagypénteken.** Egy hét keretén belül dicsőség, gyász, diadal, az ellentétes események egymást követő láncolata húzódik végig s a kinek mindez képes a szívére hatni, lehetetlen, hogy ne lássa a maga valódi nagyságában azt a világboldogítót, a kinek keresztfájáról az üdvösség áradott szét közel kétezred év előtt a föld szenvedő részére. S ezen üdv. szóta folytonosan éltető forrása a szenvedések keresztjét viselő népek millióinak. Kétezer éve lesz ma holnap, hogy a világtörténelem nagy könyvébe nagy események irták be a nagy hetet. Egy szelíd és egyszerű tanító oly igéket hirdetett, melyek alapjai lettek a társadalom megújulásának s a jóra fogékony nép virágokat hintett a tanító útjára, jelezve ezzel a tavaszt, a mit várnia kell. Kétezer esztendeje, hogy minden szent eszme, nagy elv és valódi haladás a nagyhét örök jelentőségű eseményein megy át s utját virágok, tövisek, koporsó és feltámadás jelzik sorban. Virágvásárnap, ez a tündöklő fényességű nap hajnala a nagyhétnek. Pálmák és olajágak fűdték be hajdan azt az utat, melynek kiinduló pontja a kis Betánia s mely a próféták szent városának templomáig diadalittas nép Hozsanájától visszahangzott. Azután elborul a fény, a diadalut a Golgothán vak éjszakába vész, míg harmadnapra felszakad az éj gyászlepele s földet rengető erővel felel vissza a sir szája a Golgothának: Feltámadott. Ez a nagyhét változatos képe. Meghalni szeretetből, szeretni úgy, hogy a halál borzalma, a gyalázat keresztfája sem állítson meg a szeretet útján — ezeknek a Golgothán megvalósult tényeknek beszélt bizonyossága ez a hét.

— **Vidéki hírlapírók Temesvárott.** Temesvárott tegnap megalakították a vidéki hírlapírók országos szövetségének helyi bizottságát. Ennek elnöke Barát Armin szerkesztő lett megválasztva. Ezután szintén egyhangulag megválasztották: alelnökké Dévay Ferencz (Neue Temesvarer Zeitung), titkárrá Katscher Romulus (Südungarische Reform), pénztárnokká felkérte Parzer Ferencz, a délmagyarországi kereskedelmi és gazdasági bank vezérigazgatója és ellenőre Krauszhar Károly szerkesztő (Südung. Landwirth.)

— **Moczkovesák János meghalt.** A nagybecskereki közönség bizonyára emlékszik még arra a kiváló tehetségű luth. lelkészre, ki hosszú ideig működött itt nemcsak hívei legnagyobb megelégedésére, de az egész közönség osztatlan rokonszenvvel mellett tevékeny részt vett a közéletben is. Mint most részvétellel értesülünk, Moczkovesák János Tivadar, ki Becskerekéről Besztercebányára ment, ott e napokban 51 éves korában meghalt.

— **Köröznek egy — esendőrt.** Furcsa egy körözés járja most sorra a közigazgatósági hatóságokat; a ki rendes körülmények között körözni szokott, azt körözik most: egy esendőrt. Fazekas József a neve, aki két évvel ezelőtt Arad megyében volt szolgálaton, de nem valami kriminális ügyben körözik, hanem 3 frt 12 krért. amennyivel — neki tartozik Battonya község Valami szolgálati ügyből kifolyólag jár Battonya községtől az a pénz Fazekas Józsefnek — s most jutott eszébe az előjárásnak kiutalványozni azt az összeget, mikor már nincs kinek! Így esett meg, hogy a neki járó pénzért most körözik a — esendőrt.

jelentik:

feljelentés

A vad ne

donos ok

azokkal

idején há

terhelő a

idézte a

után kid

rosszakar

gyakorolt

ég a meg

gyasztot

része, me

rendőrség

tőre ite

mert ha

szer anny

—

Weiss Zs

déce al

lepedett

bizonyára

—

zasztó bu

megyei

feketehegy

törvényes

szony eltű

dettstttog

fűléig el

zást, enne

Erre a vi

menvén, a

orvosszak

meg. A v

ván, vizg

ban van

annyival

rosz visz

homály te

—

gyar del

április hó

kötött dal

ként 50 k

—

irják lapu

meghalt

asszony e

a szép Ma

volt szar

veszi. A l

azonban s

embert Ki

folyton ir

a levele

volt irva

készül, de

lány lesz

rozza, hog

halni. Es

csikával

anyja haz

A kétség

mérgett a

most élet

—

mulatság

Izrael nev

nőt, a ki

a férjén

elkeserít

az asszony

tált és k

kapacitá

frakkra v

és hogy e

leti ügye

ezzett és

anyaköny

Ellenben

név alatt

nőül egy

Mikor a

iszonyu

hogy a há

mászott a

törvényes

—

O

tik, hogy

nok 14 éve

magát. A

kiseritett

—

M

Cs. bárol

pincér teg

agyonlöt

s az öngy

A főpincér

az kikosar

előtt kauz

— **Egy kifőzőhely titkaiból.** Pancsováról jelentik: Egy helybeli kifőzőhely tulajdonsa ellen feljelentés érkezett a napokban a rendőrségre. A vád nem állott kevesebből, minthogy a tulajdonos olcsó áron döglött borjúkat szerez be és azokkal traktálja abonenseit. A rendőrség éjnek idején házkutatást tartott a lakásán, de semmi terhelő adatra nem akadt, másnap azonban megidézte a derék urat és ekkor alapos vallatás után kiderült, hogy a feljelentőt nem vezette rosszakarat, mert Pohl Vilmos már évek óta gyakorolta ezt a csunya eljárást s azalatt a jó ég a megmondhatója, mennyi döglött borjút fogyasztott el Pancsova város közönségének azon része, mely az ő konyhájából látta el magát. A rendőrség 100 ft pénzbírságra és 30 napi börtönre ítélte Pohl-t, a miben az meg is nyugodott, mert ha felebbez, nagy valószínűség szerint kétszer annyit kap.

— **Weiss hegedűtanár Nagybecskereken.** Weiss Zsigmond hegedűtanár, ki hosszú működése alatt kitűnő hírnévre tett szert, ismét letelepedett Nagybecskereken. Zenei körökben bizonyára szívesen fogadják ismét a kitűnő tanárt.

— **Ubrik Borbála a század végén.** Borzaszló bűncselekménynek jutott nyomára a bács megyei feketehegyi csendőrség. Messik János feketehegyi lakos márczius hó első napjaiban törvényes hitvestársát állítólag elfedelte. Az asszony eltűnése föltűnt a szomszédságnak és elkezdett autogni, mignem a hír a feketehegyi csendőrség füléig eljutott. A csendőrség megejtén a nyomozást, ennek alapján a járásbírósnál jelentést tett. Erre a vizsgálóbíró az orvosala tett színhelyére menvén, az eltemetett asszonyt exhumáltatta és az orvoszakértő konstatálta, hogy ez a föld alatt felejt meg. A vizsgálóbíró a férjet azonnal letartóztatván, vizsgálati fogságba helyezte. Habár tagadásban van is, a bizonyító adatok ellene szólnak annyival inkább, mert a feleségével állandóan rossz viszonyban volt. A büntett részleteit még homály fedi.

— **Dalestély.** A torontál-bresztováci magyar dalkör saját pénztára javára 1897. évi április hó 19-én zártkörű táncszünettel egybekötött dalestélyt rendez. Belépti díj: személyenként 50 kr, kezdete este 8 órakor.

— **Egy szép leány regénye.** Szegedről írják lapunknak: Egy szegedi fiatal ember miatt megbalt Kis-Jenőn Ambrus Mariska, egy özvegy-asszony egyetlen leánya, akit az egész vidéken a szép Mariskának hívtak. Egy fiatal hivatalnokba volt szerelmes, aki megígérte, hogy feleségül veszi. A leány boldog volt e tudatban. Egyszerre azonban szétfeszült a boldogsága, mikor a fiatal embert Kis-Jenőről Szegedre helyezték. A leány folyton irrogott utána, míg végre válasz érkezett a levelére Szegedről. Bár ne érkezett volna. Az volt írva néhány rövid sorban, hogy nősülésre készül, de nem őt, hanem egy másik szegedi lányt lesz menyasszony. Ambrus Mariska elhatározta, hogy nem éli túl a csalódását. Meg akart halni. Estefelé magára maradt otthon és szerencsikával megmérgezte magát. Mikor az édes anyja hazajött, már heves fájdalmakat szenvedett. A kétségbeesett anya orvost hívatott, aki ellenmérget adott a szerelmes gyermekleánynak, aki most élet-halál közt lebeg.

— **A kinek két anyósa van.** Párisban mulatságos bigámiairól beszélnek. Egy Bernard Israel nevű szabó nőül vett ezeltől 9 évvel egy nőt, a ki igen dolgos, jó háziasszony, de a ki a férjénél 15 évvel idősebb. A férj ugyancsak elkeserítette a feleségét, nem dolgozott, hanem az asszonnyal tartatta ki magát, egész nap sétált és kalandokat hajászott. Egy napon arra kapacitálta a feleségét, hogy neki okvetlenül új frakkra van szüksége, mert egy jó barátja nőül és hogy ezzel a barátjával ő is elutazik — üzleti ügyben. Az asszony már bizalmatlankodni kezdett és ezért a mondott esküvőre elment az anyakönyvi hivatalba, de a férjét nem látta ott. Ellenben megtudta, hogy a férje Bernard Israel név alatt egy csinos és vagyonos leányt vett nőül egy másik kerületi anyakönyvi vezető előtt. Mikor a turpisság kiderült, a 2 ik számu anyós iszonyu kravált csinált. A dráma vége az lett, hogy a három asszony egyesült erővel a képéremáztott a széghámos embernek, a ki aztán a törvényeszek kezei közé került.

— **Oh az a szekunda.** Miskolcra jelenik, hogy ott Czékus Zoltán megyei levéltárnok 14 éves fia, atyja vadászfegyverével agyonlőtte magát. A kis diák rossz érzésitöt kapott s ez keserítette el annyira, hogy öngyilkossá lett.

— **Mikor a főpinczér szerelmes.** Békéscsabáról jelentik, hogy Feldmüller Mihály főpinczér tegnap a Kakas-szállodában revolverrel agyonlőtte magát. A lővés meggyújtotta az égyat s az öngyilkos ruháit is s a holttest összegett. A főpinczér szerelmes volt egy kasszirnöbe, de az kikoszarozta s ez keserítette el. Öngyilkossága előtt kauzióját elmulatta.

Törvénytörvények.

Lőseb a hátán.

Oprea Józsa január egyik éjjelén a lovait legeltette a mezőn s miközben talán kissé elbámult a felhős égboltozaton, a lovak betévedtek a tilosba, Popovics Pécsi Szilárd földjére. Popovics csőszének, Kocsis Józsefnek a fia, észrevette az idegenbe tévedt lovakat és rákiáltott a gazdájukra, hogy vigye el őket innen. Oprea, kinek a rendutasítás sehogys sem tetszett, erre jogosnak vélt felháborodásában veszekedni kezdett a kocsissal és a mint menekülőben hátrafelé csapott a botjával, a csősz kezében elsült a fegyver és hátba találta a tilosban járó Opreát. A nagybecskereki kir. törvénytörvényes (Elnök Duka László, szavazóbírák Kövér Lajos és Vulkán Samu) tegnap dr. Demkó Pál védőbevéde után egy évi és hat havi börtönre ítélte Kocsist, két és fél hónapi vizsgálati fogságot azonban betudatott a büntetésbe.

Brankovics patriarcha pöre.

Szegedről írják: A szegedi királyi tábla büntető osztályának tanácsa ma tárgyalta Gruics újvidéki szerb újságíró ismeretes rágalmozási pörét. Gruics tudvalevőleg évek óta gyanúsítja nyilvánosan a karloviczai szerb patriarchát. Ez az ügy annak idején nagy port vert föl és a lapokban több ízben ismertette volt. A mai tárgyaláson Draveczky Adorján dr. tanácselnök elnökölt, az előadó pedig Szeles kir. táblabíró volt. A szegedi királyi tábla ítélete annyiban tért el az első bíróság ítéletétől, hogy a pénzbüntetést mellőzi, egyebekben helyben hagyja az ítéletet, mely Gruicsra rágalmozásért három havi fogságot szabott. Az a körülmény, hogy a tábla ítéletében enyhébb főfogás dominált, bizonyára nagy feltűnést kelt a szerbek között.

Legújabb hírek.

Lábmosás a Mátyás-templomban.

Budapest, április 15. A budavári koronázó Mátyás-templomban nagy fénynyelment ma vége a nagysütörtöki istentisztelet és ennek során a lábmosás szertartása. A templomban előkelő, díszes közönség jelent meg. A szentélyben ott voltak: József Agost főherceg és Augustia főhercegnő Szirmay grófnő főudvarmesternővel, a ki a Mátyás-templomban végzik a nagyheti ájtatosságokat s tegnap is végighallgatták Jeremiás siralmait. Az ünnepi mise reggel kilencz órakor kezdődött. Az istentiszteleten Vaszary Kólos biboros hercegprimás pontifikált. Mise után kezdődött a lábmosás szertartása. Elszegényedett öreg budai polgárok, számszerint tizenketten, kik a hercegprimástól új ruházatot kaptak, a szentélyben foglaltak helyet alacsony karosszékben. Megható jelenet volt, mikor az ország biboros főpappja az öregek lábait olajjal sorra megmosta, illetőleg megkenté és megcaokolta. A szegény öregek könnyeztek megindultságukban. A szertartás 11 órakor ért véget. Az öregek ünnepi ebédet és egy zacskó ezüst pénzt kaptak.

Az ugodi mandátum.

Budapest, április 15. Az ugodi választókerületben, a szabadelvűpárt egyedüli jelöltje Bauer Antal kerületbeli fiatal nagybirtokos, a ki tegnap már körutját is megkezdte. A kerület összes intelligenciája mellette van és győzelme biztosra vehető.

Vilmos császár Pétervárott.

Budapest, április 15. A német császár a czár kívánságára elhalasztotta pétervári utazását. A Brüsszelben megjelenő Independencia-nak jelentik, hogy Vilmos császár augusztus végével fogja viszonzni a czár berlini látogatását, mert a czár tudatta a császárral, hogy szeretné, ha a carszkoszesszeli hadgyakorlatokon is résztvenne.

Kneipp súlyos beteg.

Wörishofen, április 15. Kneipp páter nagy beteg. Ma annyira rosszra fordult az állapota, hogy a halotti szentségekkel is ellátták.

Szerb-bolgár barátság.

Szofia, április 15. Az új szerb-bolgár kereskedelmi szerződés életbelépése alkalmából tegnap Pirotnban nagy ünnepély volt, melyen az összes szerb és bolgár miniszterek, valamint mindkét ország előkelőségei nagy számban vettek részt. A banketten Simics és Stoilov miniszterelnökök nagyhatású beszédet tartottak, melyben a két nemzet között fennálló testvériségre utaltak és a két ország uralkodóit éltették. Pirotn város fényesen fel volt díszítve.

Táviratok.

Főuri eljegyzés.

Budapest, április 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből telegrafálják, Koburg Fülöp herceg leányát eljegyezte a schleswig holsteini herceg, a német császárné öccse.

A krétai helyzet.

Budapest, április 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A minisztertanács ma ismét hosszabb ülésben foglalkozott a háboru esélyeivel. A török állam nagyobb kölcsönt készűl felvenni.

Budapest, április 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athénből jelentik: Itt mitsem tudnak arról, hogy a nép György király ellen tüntetett volna. Ellenkezőleg a nép sohasem rajongott jobban a dinasztáért mint most, mikor látja, hogy a királyi család együtt érez a nemzettel.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségének központjában 3 hivataloszolai állás töltendő be, mely állásokkal évi 300 - 300 ft fizetés, szabályszerű lakbérletmény és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmaztatásra jogosító cs. és kir. hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott katonai altisztek ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon kiszolgált altiszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtanak, hogy említett igazolvánnyal felszerelt, 50 kros bélyeggel ellátott folyamodványukat, melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35 évet meg nem haladó koron és egészséges ép test-szervezeten kívül a magyar írás, olvasás és számolás elemeiben való jártasság, ugyszintén a magyar honpolgárság kellőkéig igazolandó, következő czim alatt:

„A m. kir. államvasutak üzletvezetőségének, általános I. osztály Zágráb” legkésőbb f. évi április 25-ig terjesszék be, minthogy az ezen határnapon tul beérkezendő folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Azon pályázók, kik a hivatalos magyar nyelven kívül a horvát nyelvet is bírják, a többi pályázókkal szemben előnyben részesíttetnek.

Megjegyzendő, hogy a polgári állásra jogosító igazolvánnyal ellátott azon altiszteknél, kik a katonaságtól közvetlenül s a szolgálat folytonosságának megszakítása nélkül lépnek át a m. kir. államvasutak szolgálatába, véglegesítésük esetén s ha a vasuti szolgálatba lépéskor 45 évüket még tul nem haladták, a szolgálatban töltött idejük az napszabályszerű fizetéseknek megfelelő havi részletekben leendő befizetése mellett nyugdíjjogosult idejükbe be fog számíttatni. Zágráb, 1897. márczius hó 24 én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Hirdetések.

1190 tkv. szám. 1897.

403-11

Árverési hirdetmény.

A perlaszi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Balog Erzsébet végrehajthatónak Belica Zsiva idvori lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 130 frt tőke követelés, ennek 1895. évi augusztus hó 15. napjától járó 6% kamatai, 24 frt perbeli, 10 frt 15 kr megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján s 146. s 156. §-a értelmében 1897. évi május hó 20-ik napján d. e. 9 órakor Idvor község házában az ezen kir. jbiróság területén fekvő Idvor községi 1420. sz. tkvben foglalt:

1. 300 □-öl házhely egészben 150 frt;
2. 17. hrsz. III. dűlőbeli 2⁰⁰⁰ hold I. oszt. szántónak Belica Zsivát illető % része 216 frt 60 kr;

3. 5. hrsz. 623 □-öl szőlő egészben 200 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett külön-külön el fognak árvereztetni; ezen árverésen magasabb ígéret hiányában a fenti ingatlanok a kikiáltási áron is alul el fognak adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelzett és óvadékképesnek nyilvánított értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Perlaszon, 1897. évi február hó 25-én. A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Tóth.
kir. aljárásbíró.

252. hk. szám. 1897.

Az antalfalvai főszolgabíróaságtól.

Idézés.

Kukuly Julka ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag az 1885. XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-hoz képest felhivatik, hogy a Kukuly-féle 174. sz. házközösség megszüntetési ügyben Tomasevác község házához 1897. évi április hó 28-ik napjának d. e. 8 órájára kitűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Novakov Mita tomaseváci lakos személyében kinevezett gondnokot szélszerű képviselőre nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1897. április hó 5-én.

Grofsoreán,
hk. tb. főszolgabíró.

1892. sz. B. 1897.

Bánlaki járás szolgabíróaságtól.

Pályázati hirdetmény.

Torontál vármegye bánlaki járás szolgabíróasága az üresedésben lévő bánlaki körállatorvosi állásra ezennel pályázatot nyit.

A kör székhelye Bánlak, a körhöz tartozó községek Bánlak, Offszencicze, Tolvadia, Kanak, Dolác, Szóka, Partos, Ólécz, Szécsénfalva és Ujfalu.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen 400 frt évi fizetés és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak élvezetével egybekötött körállatorvosi állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésüket igazoló okmányokkal kellően felszerelt kérvényüket ezen szolgabíróasághoz 1897. évi május hó 15-ig beadják.

Bánlakon, 1897. évi április hó 10-én.

413-2.1

Botka,
főszolgabíró.

Ő Méltósága zombori Rónay Jenő Tontál vármegyei főispán ur védnöksége alatt alakult „nagybecskerek magyar hadastyán egyesület”-től.

Meghívó.

Az igen tisztelt egyleti tag urak a folyó évi május hó 2-án délután 2 órakor a városház nagytermében tartandó rendes közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívhatnak.

Kelt Nagy-Becskereken, 1897. évi április hó 11-én.

(414-1.1)

A választmány.

720. tk. sz. 97.

410-1.1

Árverési hirdetményi kivonat.

A perlaszi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a kir. kincstárnak m. v. hajthatónak Ivkovits szül. Birimacs Jelena farkasdi lakos v. hajthatást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 141 frt 44 kr. tőkekövetelés, ennek 1895. évi december hó 6-ik napjától járó 6% kamatai, 11 frt 65 kr. perbeli, 8 frt 15 kr. megállapított jelenlegi és még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. cz. 144. §-a alapján s 146. §-a értelmében 1897. évi május hó 4. napjának d. e. 9 órájkor Farkasd község házában, az ezen kir. jbiróság területén fekvő, a Farkasd községi 675. sz. tkvben foglalt 27. sz. ház és 680 □-öl házhely 1406 frt ezennel megállapított kikiáltási ár mellett el fog árvereztetni, ezen árverésen magasabb ígéret hiányában a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

A venni szándékozók kötelesek a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt annak átszolgáltatni.

A kir. jbiróság tkvi. oszt. Perlaszon, 1897. február 5-én.

Tóth.
kir. aljárásbíró.

6063. k. i. szám. 1897.

416-1.1

Hirdetmény.

Nagy-Becskerek város tulajdonát képező, a tomasováci után fekvő 1727. és 1728. öi. szám alatti ház és melléképületek 1897. évi november hó 1-től 3 egymás utáni évre bérbe adatnak.

Felhivatnak mindazok, kik ezen házat kibérelni óhajtják, miként az 1897. évi április hó 26-án d. e. 9 órakor a városházi épület II. tanácsnoki irodában megtartandó árverésen 25 frt bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg.

A feltételek az árverés napjáig a hivatalos órák alatt fenti irodában megtekinthetők.

N.-Becskerek, 1897. évi április hó 13.

Dr. Grandjean József.
polgármester.

Vasárnap, április hó 18. és hétfőn 19-én, a városi színházban.

Egy est az álmok országában.

Legujabb találmányu csalódások.

Az illuzionista, antispiritista, magnetista és hypnotista

ANETELLI,

a spiritista és hypnotista MADAM ANETELLI közre működésével.

Hypnotikus mutatványok, (delejes alvás.)
Repülő tündér. Vízben uszó élő emberi fej.

A spiritismus csodái.

Egy medium eltűnése a nézőközönség ellenőrzése mellett. Miss Lazo, a lég királynője. Elni, meghalni és viszontlátni. (Magnetikus alvás.)

Uj! Sibilla. Uj!

A hypnotikus fej, a párisi világtárl. 13.183 sz. a. szabedalmazva.

A NŐ TEREMTÉSE.

Villámgyors eltűnése két hölgynek a nézők köréből, a közönség szeme előtt a nyílt színpadon. Bécsben 60-szor előadva.

Kezdeté 7^{1/2} órakor.

Helyárak: Páholy 4 frt, 3 frt 50 kr. és 2 frt, körsvék 1 frt, első zártszék 80 kr, második zártszék 60 kr, földszinti állóhely 40 kr, deák-jegy 30 kr, karzati ülőhely 30 kr, karzati állóhely 20 kr, műsor 10 kr. Jegyek előre válthatók vasárnap és hétfőn 9-12 ig, d. u. 2 óráig.

415-2.1

Tisztelettel

S. ANETELLI.

Üzletfelosztás miatt

kapható nálam mindennemű növény és palma, melyek kiválóan alkalmasak szobadisznek; nemes faju, továbbá magasabb és alacsonyabb rózsák szabad földből, melyek átültetési ideje épp most van; rendelhető továbbá mindennemű tavaszi virág, melyek most vannak nyílófélben: nefejejts, árvácska, viola, dupla kerti szegfű, százsorszép fehér és rózsaszinben, csillagvirág különböző szintű; az utóbbiak szintén csak mostanában alkalmasak az átültetésre. Mindezen virágokat felette olcsó áron lehet nálam kapni.

DEUTSCH ZSIGMOND

virágkereskedő

411-7.1

NAGY-BECKSKEREKEN.

A virágkereskedés helyisége május 1-én berendezéssel vagy anélkül is kiadó.

Nyomatott Pleits Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.